

RIKSDAGENS SVAR 156/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner och till vissa lagar som har samband med den (RP 83/2014 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 12/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) 50 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1273/2002,

ändras 9 a §, 10 § 2, 3 och 7—10 punkten, 10 a, 11, 13 och 15 §, 17 § 3 mom., 18 § 1 och 2 mom., 19 och 20 §, 21 § 2 mom., 30 § 5 mom., 31 § 3 och 5 mom., 32 § 2 mom. 2 punkten, 35 a § 1, 3 och 5 mom., 41 § 2 mom., 45 §, rubriken för 46 § samt 46 § 1 mom., 49 § 3 mom., det inledande stycket i 54 § 2 mom. och 54 § 4 mom., 62 a §, 63 § 2 mom., 64 § 1 mom., 66 § 4 mom. och 70 §,

av dem 9 a §, 10 § 2 och 3 punkten, 49 § 3 mom., 54 § 4 mom. och 63 § 2 mom. sådana de lyder i lag 63/1997, 10 a §, 35 a § 1 och 5 mom. och 41 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1273/2002, 18 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1612/2009, 21 § 2 mom. och det inledande stycket i 54 § 2 mom. sådana de lyder i lag 113/1995, 30 § 5 mom. sådant det lyder i lag 632/2010, 31 § 5 mom. sådant det lyder i lag 117/2008, 35 a § 3 mom. och 64 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1088/2006, 62 a § sådan den lyder i lagarna 113/1995 och 63/1997 och 70 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1088/2006, samt

fogas till 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 63/1997 och 1273/2002, en ny 11 punkt, till lagen nya 11 b, 12 a, 12 b, 20 a, 38 a, 45 a, 45 b, 46 a och 49 a §, till 52 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 52 a §, till 54 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 113/1995 och 63/1997, ett nytt 5 mom., till 87 a §, sådan den lyder i lag 385/2010, ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 87 b § som följer:

3 kap.

Inledande av skuldsanering

9 a §

Förutsättning som gäller gäldenärens betalningsförmåga

Om en gäldenär av en orsak som kan anses temporär saknar betalningsmån eller av samma orsak med sin betalningsmån inte förmår betala sina vanliga skulder till ett belopp som inte ska anses vara obetydligt, kan skuldsanering inte beviljas. Vid bedömningen av om orsaken är temporär och av storleken på betalningsmånen ska särskilt gäldenärens förvärvsmöjligheter beaktas. Orsaken kan inte anses vara temporär, om det att betalningsmån saknas eller att den är obetydlig beror på arbetslöshet som utan avbrott eller med små avbrott varat över 18 månader.

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte på en gäldenär som idkar näringsverksamhet som enskild näringsidkare eller yrkesutövare. Bestämmelser om tilläggsförutsättningar för skuldsanering i fråga om en gäldenär som idkar näringsverksamhet finns i 7 kap.

10 §

Allmänna hinder för en skuldsanering

Om inte något annat följer av 10 a §, kan skuldsanering inte beviljas om

2) gäldenären som misstänkt är föremål för förundersökning för ett brott eller åtalad för ett brott eller honom eller henne har tillskrivits ett brott och han eller hon kan påföras betalningsskyldighet på grund av brottet och det inte kan anses motiverat att bevilja skuldsanering med beaktande av skuldens belopp, brottets art, den skadelidandes ställning och övriga omständigheter,

3) skuld som kan anses betydande har uppkommit i näringsverksamhet i vilken har förfarits grovt otillbörligt mot borgenärerna eller i vilken väsentligen har försummats lagstadgade skyldigheter av någon annan orsak än insolvens

eller vilken huvudsakligen har varit av spekulationsnatur,

7) det med beaktande av grunden för skulderna och omständigheterna vid deras uppkomst, gäldenärens sätt att sköta sin ekonomi eller andra omständigheter kan dras slutsatsen att det är sannolikt att gäldenärens skuldsättning är avsiktlig med inriktning på en skuldsanering eller de åtgärder som lett till gäldenärens skuldsättning bedömda som en helhet kan betraktas som likgiltiga och oansvariga med hänsyn till gäldenärens ålder, ställning och övriga omständigheter samt till huruvida kreditgivarna har handlat ansvarsfullt,

8) gäldenären har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om sin ekonomiska ställning för att beviljas skuldsanering, försummat den i 6 § föreskrivna skyldigheten att lämna uppgifter eller den i 7 § föreskrivna skyldigheten att medverka, brutit mot det i 12 § föreskrivna betalningsförbudet och förbudet att ställa säkerhet eller annars genom sitt handlande eller sina försummelser försvårat skuldsaneringen,

9) det finns grundad anledning att anta att gäldenären inte kommer att iaktta betalningsprogrammet,

10) det för gäldenären tidigare har fastställts ett betalningsprogram, eller

11) reglering av ett skadestånd, en återbetalning av köpesumma eller någon annan motsvarande betydande skuld mellan privatpersoner bedömd som en helhet skulle vara oskälig.

10 a §

Beviljande av skuldsanering trots ett allmänt hinder

Trots ett hinder enligt 10 § kan skuldsanering beviljas om det finns vägande skäl att göra det, särskilt med hänsyn till gäldenärens åtgärder för betalning av sina skulder, den tid som har förflutit sedan gäldenären skuldsatte sig och gäldenärens övriga förhållanden samt skuldsaneringens betydelse för gäldenären och borgenärerna.

11 §

Skyldighet att utreda möjligheterna till förlikning och borgenärernas skyldighet att medverka

Innan gäldenären ansöker om skuldsanering ska han eller hon utreda möjligheterna att uppnå förlikning med borgenärerna om reglering av sina skulder, om det inte är uppenbart onödigt på grund av gäldenärens ringa betalningsförmåga, det stora antalet borgenärer, de okända borgenärerna eller av någon annan orsak.

Borgenärerna ska i enlighet med god kreditgivnings- och indrivningssed medverka till en förlikning.

11 b §

Skuldutredning

För ansökan om skuldsanering och utredning av skuldsituationen ska borgenären på begäran av gäldenären skriftligen meddela denne

1) grunden för fordran, förfallodagen och fordringsbeloppet specificerat enligt kapital, ränta samt skuldernas indrivnings- och verkställighetskostnader per ett visst datum som gäldenären begärt (*saldodag*),

2) uppgifter som identifierar fordringarna, om borgenären har flera fordringar,

3) datum och grund för slutgiltig preskription av skulden,

4) säkerhetsskuldens belopp och säkerheter-na,

5) eventuella andra personer som utöver gäldenären ansvarar för skulden,

6) betalningskontaktuppgifter,

7) telefonnummer,

8) den e-postadress eller någon annan adress för elektronisk dataöverföring till vilken delgivningar och meddelanden som avses i denna lag ska sändas (*processadress*) eller en postadress, om borgenären meddelar att han vill använda postadressen som processadress, och

9) andra uppgifter som gäldenären begär och som behövs för ansökan om skuldsanering eller uppgörande av ett förslag till betalningsprogram.

12 a §

Undantag för näringsidkare från betalningsförbudet

Trots förbudet enligt 12 § har en säkerhetsborgenär rätt att få betalning för räntor och andra kreditkostnader som motsvarar villkoren för skulden och som förfaller efter att skuldsaneringen inletts. Borgenären kan inte göra gällande ett villkor om förtida betalning av kreditkostnader.

Trots förbudet enligt 12 § gäller följande för en gäldenär som idkar näringsverksamhet:

1) arbetstagarnas löner och ersättningar för kostnader för arbetet för tre månader innan skuldsaneringen inleddes ska betalas,

2) de semesterlöner och semestersättningar till arbetstagarna som har tjänats in innan skuldsaneringen inleddes ska betalas,

3) ett betalningsrörelsekonto med kredit kan bibehållas och betalningarna till gäldenären kan även i fortsättningen styras till ett sådant konto samt betalningar som inflyter på kontot räknas som amortering på bankens kreditfordran i anslutning till kontot.

12 b §

Skydd för säkerhetens värde när gäldenären idkar näringsverksamhet

En säkerhetsborgenär har rätt till ersättning för sådan minskning av värdet på säkerhetsegendom till borgenärens nackdel som beror på att egendomen har använts i gäldenärens näringsverksamhet under giltighetstiden för ett indrivningsförbud enligt 13 § eller ett interimistiskt indrivningsförbud enligt 21 §. En betald ersättning räknas som amortering av säkerhetsskuld.

Gäldenären ska se till att sådan i gäldenärens näringsverksamhet använd egendom som omfattas av indrivningsförbud och utgör säkerhet för skuld som omfattas av skuldsaneringen på behörigt sätt är försäkrad mot skada.

13 §

Indrivningsförbud och säkringsåtgärder

Efter att skuldsanering inletts får mot gäldenären inte riktas åtgärder för att driva in en skuld som omfattas av betalningsförbudet eller för att säkra betalningen av en sådan skuld. Åtgärder som redan påbörjats får inte fortsättas. Mot gäldenären får inte heller i fråga om sådan skuld riktas påföljder för betalningsdröjsmål. Bland annat följande åtgärder omfattas av det här nämnda förbudet:

1) utövande av en realiserings- eller återtagningsrätt som grundar sig på en realsäkerhetsrätt eller annat utnyttjande av säkerhet i syfte att få betalning,

2) uppsägning av en skuld och uppsägning eller hävning av ett avtal, till följd av betalningsdröjsmål, då avtalet ligger till grund för skulden, med undantag av hävning eller uppsägning av ett avtal om kontokredit i syfte att förhindra en ny skuld,

3) användning av en fordran som gäldenären har på borgenären för kvittning av borgenärens fordran, med undantag för i lagen om skatteuppbörd (609/2005) avsedd kvittning,

4) fattande av ett för gäldenären menligt administrativt beslut som grundar sig på försummelse att betala en skuld som omfattas av skuldsaneringen.

En åtgärd i strid med förbudet är utan verkan. Om egendom som utgör säkerhet har överlåtits i strid med förbudet kan mottagaren dock förvärva godtrosskydd i enlighet med vad som särskilt föreskrivs. Förbudet hindrar inte borgenären från att inleda en rättegång eller något annat förfarande som syftar till att bibehålla hans rättigheter eller att ge honom en verkställighetsgrund. Förbudet hindrar inte heller borgenären att ansöka om ett myndighetsbeslut om säkringsåtgärder som avser gäldenärens egendom och om verkställighet av beslutet, om inte något annat följer av 4 mom.

En säkringsåtgärd som fastställts med avseende på gäldenärens egendom innan skuldsaneringen inleds förblir i kraft, om inte domstolen

bestämmer något annat eller något annat följer av 4 mom. Innan en säkringsåtgärd återkallas eller begränsas ska den borgenär som ansökt om åtgärden ges tillfälle att bli hörd.

Efter att skuldsanering inletts får mot sådan egendom som gäldenären använder i sin näringsverksamhet inte på basis av en skuld som omfattas av skuldsaneringen riktas säkringsåtgärder enligt en myndighets beslut. En säkringsåtgärd som bestämts innan skuldsaneringen inletts upphör när skuldsaneringen inleds.

15 §

Beviljande av undantag från indrivningsförbudet

En domstol kan på yrkande av en säkerhetsborgenär bevilja borgenären tillstånd att utöva de rättigheter som avses i 13 § 1 mom. 1 punkten, om

1) den egendom som utgör säkerhet inte ingår i gäldenärens bastrygghet och gäldenären inte behöver den för sin näringsverksamhet, utom om det är uppenbart att gäldenären inte till borgenären förmår betala den andel av säkerhetsskulden som enligt 29 § bestäms för borgenären, eller

2) en grund för yrkandet är att betalningar som avses i 12 a § 1 mom. eller 12 b § 1 mom. eller försäkringsskyldigheten enligt 12 b § 2 mom. har försummats och försummelsen inte är av ringa betydelse.

Beslutet ska iakttas oberoende av ändringssökande, om domstolen inte bestämmer något annat. Oberoende av säkerhetsborgenärens ovan nämnda yrkande kan realiseringen av en ägarbostad uppskjutas under de förutsättningar som anges i 35 §.

17 §

Utmättningsförbud

Om försäljning av egendom som utmätts hos gäldenären har kungjorts innan skuldsaneringen inleds, kan domstolen bestämma att verkställig-

heten ska avbrytas och att försäljningen ska återgå, om

1) egendomen ingår i gäldenärens bastrygghet eller gäldenären behöver den för sin näringsverksamhet, och

2) det är uppenbart att denna egendom inte ska användas för betalning av skulderna i skuldsaneringen.

— — — — —

18 §

Annan verkställighet och handräckning

Sedan skuldsanering inletts får ett beslut om att gäldenären ska vråkas från den lägenhet som han eller hon har i sin besittning och använder som sin bostad eller som huvudsakligen används för gäldenärens näringsverksamhet inte verkställas, om vräkningsgrunden är utebliven betalning för hyra eller något annat vederlag för lägenheten som förfallit till betalning innan skuldsaneringen inleddes. Detsamma gäller ett beslut om att med stöd av lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) ta gäldenärens bostad i bolagets besittning. Domstolen kan dock på yrkande av borgenären tillåta verkställighet, om det med beaktande av de åtgärder som borgenären redan har vidtagit beträffande lägenheten är oskäligt att den förhindras eller om det är uppenbart att gäldenären inte förmår betala hyror eller andra vederlag som förfaller till betalning efter att skuldsaneringen inletts.

Sedan skuldsanering inletts får handräckning för återtagande av gods eller för uppgörelse enligt lagen om avbetalningsköp (91/1966) ges endast om godset inte ingår i gäldenärens bastrygghet och gäldenären inte behöver den för sin näringsverksamhet eller om borgenären beviljats rätt enligt 15 § i denna lag att utöva sina rättigheter enligt 13 § 1 mom. 1 punkten. På motsvarande sätt ska återtagande och uppgörelse som är anhängig avbrytas tills betalningsprogrammet fastställs eller något annat bestäms.

— — — — —

19 §

Vissa avtals ställning

Sedan skuldsanering inletts kan gäldenären säga upp ett hyres- eller arrendeavtal eller något annat avtal enligt vilket gäldenären är hyresgäst eller arrendator eller som gäldenären har ingått i egenskap av konsument, så att det upphör inom två månader från uppsägningen oberoende av de villkor som gäller avtalets varaktighet eller uppsägningen av det. Gäldenären är inte utöver den hyra, arrendeavgift eller annat vederlag som hänför sig till uppsägningstiden skyldig att betala någon annan ersättning för att avtalet upphört i förtid.

Hyresvärden för en lägenhet som en gäldenär som idkar näringsverksamhet har hyrt och som huvudsakligen används för näringsverksamheten har med avvikelse från 1 mom. rätt att få ersättning för att avtalet upphör i förtid. Ersättningen omfattar de direkta kostnaderna för återställande av besittningen av egendomen samt skälig ersättning för annan skada som orsakas hyresvärden och som denne kan visa. Ersättning- en utgör skuld som omfattas av skuldsaneringen.

I fråga om leasingavtal iakttas 27 § i lagen om företagssanering.

Den som enligt ett avtal som har ingåtts innan skuldsaneringen inleds har åtagit sig en prestation gentemot en gäldenär som idkar näringsverksamhet, men inte har uppfyllt åtagandet när skuldsaneringen inleds, har trots 12 § rätt att få betalning för sin prestation, om prestationen kan anses vara sedvanlig med hänsyn till gäldenärens verksamhet.

20 §

Förhållandet till konkurs

Om också en ansökan om försättande av gäldenären i konkurs är anhängig när ansökan om skuldsanering görs, får konkursansökan inte avgöras förrän beslut om inledande av skuldsanering har fattats. På samma sätt ska förfaras om en ansökan om att gäldenären ska försättas i konkurs görs efter att ansökan om skuldsanering har

blivit anhängig men innan ärendet har avgjorts. Om skuldsanering inleds, förfaller konkursansökan sedan betalningsprogrammet har fastställts. Om ansökan om skuldsanering avslås eller om behandlingen av ärendet avslutas på något annat sätt än genom att ett betalningsprogram fastställs, ska behandlingen av konkursansökan fortsätta. Bestämmelser om hur sökande av ändring påverkar konkursen finns i 2 mom. i denna paragraf och i 63 § 2 mom.

Om gäldenären har sökt eller meddelar att han eller hon kommer att söka ändring i ett beslut genom vilket ansökan om skuldsanering har avslagits, kan den domstol som behandlar en sådan ansökan om försättande av gäldenären i konkurs som avses i 1 mom. eller som blir anhängig senare, på yrkande av gäldenären, skjuta upp beslutet om försättande i konkurs tills besvären har avgjorts av fullföljdsdomstolen eller behandlingen av ärendet annars avslutas. En förutsättning är att det finns synnerligen vägande skäl att skjuta upp beslutet, framför allt med beaktande av de grunder som gäldenären i sina besvär har åberopat eller som gäldenären meddelar sig åberopa. Ändring får inte sökas i beslut om uppskjutande. Om gäldenären försätts i konkurs, kan domstolen på yrkande av gäldenären bestämma att konkursboet inte får sälja mera egendom än vad som är nödvändigt för undvikande av förluster eller för betalning av de kostnader som föranleds av förvaltningen av konkursboet och skötseln av egendomen innan beslutet om skuldsanering vunnit laga kraft eller något annat bestäms i ärendet.

Ansökan om skuldsanering av en gäldenär i konkurs kan inte tas upp till prövning förrän boförteckningen har fastställts i konkursen.

Sedan skuldsaneringen inletts kan gäldenären på ansökan av en borgenär försättas i konkurs endast om konkursansökan grundar sig på försummad betalning av en skuld som har uppkommit efter att skuldsaneringen inletts. Försättandet i konkurs kan då på yrkande av gäldenären skjutas upp högst en månad, om det med hänsyn till fortsättande av skuldsaneringen finns synnerligen vägande skäl för detta. Ändring får inte

sökas i beslut om uppskjutande. Om gäldenären försätts i konkurs, förfaller skuldsaneringen.

20 a §

Skuld som uppkommit efter att skuldsaneringen inletts

Om gäldenären försätts i konkurs på en ansökan som har gjorts innan betalningsprogrammet slutförts, har de fordringar som uppkommit mellan den tidpunkt då skuldsaneringen inleddes och den då betalningsprogrammet fastställdes samt räntan på dessa fordringar till den tidpunkt då medlen redovisas bästa förmånsrätt till betalning vid konkurs efter de fordringar som avses i 3 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning (1578/1992). Om behandlingen av ärendet avslutas på något annat sätt än genom att ett betalningsprogram fastställs, har de fordringar som uppkommit mellan den tidpunkt då skuldsaneringen inleddes och den då behandlingen av ärendet avslutades samt räntan på dessa fordringar till den tidpunkt då medlen redovisas denna förmånsrätt, om ansökan om försättande i konkurs har varit anhängig under tiden mellan beslutet om inledande av skuldsanering och avslutandet av behandlingen av ärendet eller om ansökan har gjorts inom tre månader från den tidpunkt då behandlingen av ärendet avslutades. Gäldenärens obetalda andel av utredarens arvode och kostnadsersättning samt räntan på dessa till den tidpunkt då medlen redovisas ska dock betalas först.

21 §

Interimistiskt förbud

— — — — —
I ett beslut genom vilket ett i 1 mom. nämnt interimistiskt förbud har meddelats får ändring inte sökas särskilt. När domstolen har förkastat ett yrkande som gäller ett interimistiskt förbud får ändring i beslutet sökas särskilt endast om ansökan gäller ett förbud som syftar till att förhindra en realisering av egendom som hör till gäldenärens basktrygghet eller som gäldenären

behöver för sin näringsverksamhet. Gälldenärens ändringsansökan ska utan dröjsmål ges in till den domstol som behandlar ändringsansökan och besvären ska i brådsakande ordning prövas av domstolen. Domstolen ska, om anledning föreligger, ge borgenärerna möjlighet att bemöta besvären.

— — — — —
30 §

Allmän bestämmelse om betalningsprogrammet för vanliga skulder

— — — — —
Om gälldenären med stöd av 70 § ska betala utredarens fordran förlängs betalningsprogrammets tillämpningstid med fyra månader. Betalningsprogrammets tillämpningstid förlängs dock med sex månader, om skulder som hänför sig till gälldenärens näringsverksamhet saneras med stöd av 45 a §. Om gälldenärens andel av utredarens fordran inflyter av hans eller hennes betalningsmån efter det att betalningsprogrammet fastställdes under en kortare tid än vad som nämns ovan, förlängs betalningsprogrammets tillämpningstid med endast denna tid.

31 §

Vanliga skulders inbördes ställning

— — — — —
Sist ska betalningsmånen och medlen anvisas för betalningen av räntorna på skulderna för tiden mellan saldodagen och den tidpunkt då betalningsprogrammet fastställdes samt för betalningen av sådana skulder som är efterställda vid konkurs. Om saldodagen infaller tidigare än sex månader före den tidpunkt då skuldsaneringen inleddes, är räntorna på skulderna för tiden mellan den tidpunkt då skuldsaneringen inleddes och den då betalningsprogrammet fastställdes efterställda.

— — — — —
Om en skuld som omfattas av skuldsanering preskriberas enligt 2 kap. 27 § i utsökningsbalken (705/2007) eller enligt 13 a § i lagen om preskription av skulder (728/2003) under pågående

betalningsprogram, ska skuldens andel av betalningsmånen och förmögenheten från ingången av den kalendermånad som följer efter den månad då skulden slutgiltigt preskriberas anvisas de övriga borgenärerna. I betalningsprogrammet beaktas på motsvarande sätt preskription av skulder som en gälldenär inom skuldsaneringen svarar för tillsammans med någon annan på grundval av borgen eller av annan orsak.

32 §

Minimiavkastningen för de vanliga skulderna då gälldenären äger sin bostad

— — — — —
Minimiavkastningen för de vanliga skulderna omfattar

— — — — —
2) den avkastning som ett betalningsprogram som är i kraft fem år ger de vanliga borgenärerna, om gälldenärens boendekostnader uppskattas så att boendet för honom eller henne och hans eller hennes familj ordnas enligt det förmånligaste tillbudsstående alternativet.

35 a §

Tilläggsprestationsskyldighet

För gälldenären fastställs i betalningsprogrammet en skyldighet att av inkomster och tillgångar som gälldenären får under betalningsprogrammets tillämpningstid i tilläggsprestationer till sina borgenärer betala det belopp som föreskrivs i denna paragraf. En tilläggsprestationsskyldighet enligt 3 mom. fastställs dock inte för en gälldenär vars inkomster under tiden för betalningsprogrammet inte kan antas öka utöver det belopp som avses i 3 mom.

— — — — —
Om gälldenärens inkomster minskade med ökade kostnader för arbetsresor och de andra omedelbara tilläggsutgifter som gälldenären har haft för inkomstens förvärvande under ett kalenderår ökar så att de med minst 2 000 euro överstiger det belopp som i betalningsprogrammet har antecknats som gälldenärens inkomster, ska

gäldenären för betalning av sina skulder använda hälften av det belopp med vilket ökningen överstiger 2 000 euro. Det på detta sätt uträknade beloppet behöver dock inte användas till betalning av skulderna till den del som gäldenären har behövt det för sina övriga nödvändiga utgifter.

— — — — —

Betalningsskyldighet som baserar sig på en prestation av engångsnatur ska fullgöras inom tre månader efter det att gäldenären fick medlen i sin besittning. Till övriga delar ska tilläggsprestationsskyldigheten fullgöras inom det följande kalenderåret. Tilläggsprestationerna för det år då betalningsprogrammet löper ut ska dock betalas samtidigt som tilläggsprestationerna för det sista hela kalenderåret eller inom sex månader från det betalningsprogrammet löper ut, beroende på enligt vilkendera tidsfristen tilläggsprestationerna ska betalas senare. Betalningstidpunkten kan bestämmas att vara en annan, om det är ändamålsenligt med hänsyn till tilläggsprestationernas obetydlighet eller av något annat särskilt skäl.

— — — — —

38 a §

Fastställande av betalningsprogrammet i förenklat förfarande

Om det inte finns något sådant hinder som avses i 3 mom. kan ett förslag till betalningsprogram trots 38 § 1 mom. samt 55—57 § fastställas som betalningsprogram, om

1) förutsättningar för skuldsanering finns enligt 9, 9 a, 10, 10 a och 11 §, och

2) alla de kända borgenärer vilkas fordringar uppgår till sammanlagt minst 80 procent av borgenärernas sammanräknade fordringsbelopp och varje borgenär vars fordringsbelopp uppgår till minst 5 procent av borgenärernas sammanräknade fordringsbelopp har godkänt förslaget till betalningsprogram eller inte har framfört någon invändning mot det.

Till domstolen ska i samband med programförslaget lämnas en redogörelse för hur och när de borgenärer som inte godkänt förslaget har

delgivits förslaget och getts tillfälle att yttra sig om det, samt de skriftliga utlåtandena från de borgenärer som motsatt sig förslaget. Även gäldenärens utlåtande ska lämnas skriftligt till domstolen.

Ett förslag till betalningsprogram kan inte fastställas, om inte förslaget när det gäller en sådan borgenär som motsatt sig det är förenligt med 25, 26, 29, 31 och 46 a § eller om det annars avviker från vad som i denna lag föreskrivs om likabehandling av borgenärer. Dessutom ska domstolen alltid pröva ett sådant yrkande av en privat borgenär som avses i 31 a §.

41 §

Iakttagande av betalningsprogrammet

— — — — —

Trots bestämmelserna i 1 mom. har en gäldenär vars betalningsförmåga har försämrats, rätt att under betalningsprogrammets tillämpningstid skjuta upp sina betalningar till envar borgenär med ett sammanlagt belopp som motsvarar högst tre månaders betalningsskyldighet, eller om betalningsprogrammet i fråga om vanliga skulder är i kraft en längre tid än tre år, med ett belopp som motsvarar högst fem månaders betalningsskyldighet, genom att underrätta borgenären om uppskovet. En betalning som gäldenären har skjutit upp förfaller till betalning när betalningsprogrammets tillämpningstid löper ut.

45 §

Tilläggsförutsättningar för skuldsanering av skulder som hänför sig till privathushåll

En gäldenär som är verksam som enskild näringsidkare eller yrkesutövare kan beviljas skuldsanering enligt denna lag för skulder som hänför sig till gäldenärens privathushåll endast om gäldenären har betalningsmån för betalning av vanliga skulder och 46 § 2 mom. inte hindrar att verksamheten fortsätter och

1) gäldenären inte har skulder som härrör av ifrågavarande näringsverksamhet eller dessa är få till antalet,

2) de skulder som ansluter sig till ifrågavarande näringsverksamhet inte är få till antalet men det bland dessa inte finns sådana som förfallit till betalning men inte betalats och gäldenären förmår betala de skulder som har samband med näringsverksamheten med de inkomster som uppkommer i verksamheten allt eftersom de förfaller till betalning, eller

3) gäldenärens skulder som hänför sig till näringsverksamheten saneras enligt denna lag.

Om en gäldenär idkar näringsverksamhet som personligen ansvarig bolagsman i ett öppet bolag eller ett kommanditbolag, kan skulder som hänför sig till gäldenärens privathushåll saneras enligt denna lag endast om

1) bolaget är solvent och inte hotas av insolvens, eller

2) ett sådant förfarande som avses i lagen om företagssanering är anhängigt för bolagets vidarekommande.

Skulder som hänför sig till gäldenärens tidigare näringsverksamhet betraktas som skulder som hänför sig till privathushållet, om näringsverksamheten har avslutats och gäldenärens skuldansvar har utretts.

45 a §

Tilläggsföresättningar för skuldsanering av skulder som hänför sig till näringsverksamhet

En gäldenär som är verksam som enskild näringsidkare eller yrkesutövare kan beviljas skuldsanering enligt denna lag för skulder som hänför sig till gäldenärens näringsverksamhet endast om

1) gäldenärens skulder som hänför sig till privathushållet saneras enligt denna lag,

2) gäldenärens näringsverksamhet är förhållandevis småskalig och dess sanering inte förutsätter arrangemang som gäller företagsverksamhet,

3) gäldenären förmår med inkomster som uppkommer i näringsverksamheten betala sådana skulder som hänför sig till verksamheten och som uppkommer efter att förfarandet inletts, allt eftersom skulderna förfaller till betalning, och

4) den fortsatta verksamheten inte orsakar en större skuldsättning än sådant upptagande av kredit som avses i 46 § 1 mom.

Skulder som hänför sig till näringsverksamheten för en gäldenär som bedriver näringsverksamhet som personligen ansvarig bolagsman i ett öppet bolag eller ett kommanditbolag kan saneras enligt denna lag endast om

1) ett sådant förfarande som avses i lagen om företagssanering är anhängigt för bolagets vidarekommande, och

2) det är fråga om en bolagsmans skuld och verkningarna av de åtgärder som vidtas i ett förfarande som avses i 1 punkten inte sträcker sig till bolagsmannen.

Ett bolags skulder kan inte saneras enligt denna lag.

45 b §

Särskilt hinder för skuldsanering av skulder som hänför sig till näringsverksamhet

Skulder som hänför sig till näringsverksamhet kan inte saneras enligt denna lag, om det finns grundad anledning att anta att det huvudsakliga syftet med ansökan är att förhindra borgenärernas indrivningsåtgärder eller att på något annat sätt kränka borgenärens rättigheter.

46 §

Upptagande av kredit i näringsverksamhet och bevarande av förmögenhet

I de fall som avses i 45 och 45 a § kan gäldenären trots förbudet i 7 § 1 mom. uppta en kredit som behövs för näringsverksamheten, om krediten inte är ovanlig till belopp eller villkor. Gäldenären kan dock uppta en kredit till ett större belopp än vanligt, om upptagandet av kredit är ändamålsenligt med hänsyn till den inkomst som gäldenären förväntas förvärva genom verksamheten under den tid betalningsprogrammet är i kraft.

— — — — —

46 a §

Hinder för att fastställa betalningsprogrammet

I det fall som avses i 45 a § kan betalningsprogrammet inte fastställas om borgenären gör sannolikt att hans avkastning enligt betalningsprogrammet är mindre än vad som skulle inflyta om gäldenären försattes i konkurs, utan att gäldenärens ägarbostad beaktas och 20 a § tillämpas.

49 §

Behandlingsordningen och behörig domstol

— — — — —
Beslut om skuldsanering fattas av den domstol som är gäldenärens allmänna forum eller då gäldenärerna ansöker om skuldsanering gemensamt, den domstol som är allmänt forum för någon av dem. I de fall som avses i 45 § 2 mom. 2 punkten, 45 a § 2 mom. och 48 § 2 mom. kan den domstol där saneringsförfarandet är anhängigt besluta om skuldsanering.
— — — — —

49 a §

*Behörig domstol i ett ärende som gäller
försättande i konkurs*

Om en konkursansökan avseende gäldenären är anhängig när ansökan om skuldsanering blir anhängig eller om en konkursansökan blir anhängig innan beslut om inledande av skuldsanering har fattats, ska konkursansökan behandlas vid den tingsrätt där ansökan om skuldsanering är anhängig eller som har behandlat ärendet om inledande av skuldsanering. Den tingsrätt hos vilken konkursansökan har gjorts ska överföra konkursansökan att avgöras av den tingsrätt som behandlar eller har behandlat ansökan om skuldsanering.

När en ansökan om att gäldenären ska försättas i konkurs görs under tiden mellan den tidpunkt då skuldsaneringen inleddes och den då betalningsprogrammet fastställdes ska ansökan behandlas vid den tingsrätt som har beslutat att skuldsaneringen ska inledas.

Om gäldenären försätts i konkurs kan den tingsrätt som avses i 1 eller 2 mom. överföra ärendet till den tingsrätt som annars är behörig att behandla gäldenärens konkurs, om detta är ändamålsenligt. Tingsrätten ska samtidigt utse en boförvaltare.

52 §

Hörande av borgenärerna om ansökan

— — — — —
Domstolen kan avslå ansökan utan att höra borgenärerna, om det är uppenbart att syftet med ansökan är att fördröja försättandet av gäldenären i konkurs.

52 a §

*Hörande av borgenärerna om ansökan och
förslag till betalningsprogram*

Om ett förslag till betalningsprogram har fogats till ansökan och något annat inte följer av 2 mom., ska domstolen

1) delge borgenärerna ansökan och förslaget till betalningsprogram,

2) sätta ut en dag då borgenärerna senast ska tillställa domstolen ett skriftligt utlåtande om gäldenärens ansökan och om förslaget till betalningsprogram samt eventuella invändningar mot de skulder som ingår i förslaget, vid äventyr att utlåtandena och invändningarna annars kan lämnas obeaktade, och

3) ge en privat borgenär en utredning om möjligheten att enligt 31 a § yrka förlängning av betalningsprogrammets varaktighet.

Om de godkännanden av förslaget till betalningsprogram som avses i 38 a § 1 mom. har getts skriftligt och gäldenären har hört alla borgenärer, kan ett beslut om inledande av skuldsanering och fastställande av betalningsprogrammet fattas utan att borgenärerna hörs vidare.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om borgenärer gäller även dem som är borgensmän för gäldenärens skuld, dem som ställt säkerhet samt medgäldenärerna.

54 §

Beslut om inledande av skuldsanering

— — — — —
 Om inte något annat följer av 5 mom., ska domstolen då den beslutar om att skuldsanering ska inledas

— — — — —
 Domstolen ska, om inte något annat följer av 66 § och i ärendet inte har tillämpats 52 a §, utan dröjsmål sända borgenärerna samt borgensmännen, dem som ställt säkerhet och medgäldenärerna en kopia av sitt beslut, av ansökan och av gäldenärens förslag till betalningsprogram samt en utredning om möjligheten att enligt 31 a § yrka förlängning av betalningsprogrammets varaktighet.

Om det till ansökan har fogats ett förslag till betalningsprogram och beslut om inledande av skuldsanering har fattats senast sex månader efter den saldodag som använts i förslaget till betalningsprogram, ska domstolen sätta ut den dag som avses i 2 mom. 2 och 3 punkten endast om det behövs för att se över förslaget till betalningsprogram.

62 a §

Meddelanden och delgivningssätt

Dagen för när ett beslut om ett betalningsprogram kommer att ges ska meddelas gäldenären, samtliga borgenärer, utsökningsmyndigheten på gäldenärens hemort och utredaren, om en sådan har förordnats. I meddelandet ska det uppges om förslaget till betalningsprogram har ändrats efter det att förslaget har tillställts dem som är delaktiga i ärendet. Ett meddelande behöver dock inte tillställas en borgenär vars fordran på gäldenären är obetydlig och som inte har givit något utlåtande om förslaget till betalningsprogram. Dagen för när ett beslut om ändring av betalningsprogrammet kommer att ges ska meddelas gäldenären och de borgenärer som har getts tillfälle att bli hörda i saken. Det att betalningsprogrammet har förfallit ska meddelas gäldenären, utsökningsmyndigheten på gäldenärens hemort

samt borgenärerna. Fullföljdsdomstolen kan uppdra meddelandet åt tingsrätten.

De meddelanden och delgivningar som avses i denna lag kan framföras med hjälp av en elektronisk dataöverföringsmetod eller som vanligt brev per post, om det inte är behövligt att delgivningen sker mot delgivningsintyg eller mottagningsbevis eller med iakttagande av andra sätt för delgivning i tvistemål. Som borgenärens processadress kan användas den e-postadress eller någon annan adress för elektronisk dataöverföring eller den postadress som borgenären har meddelat gäldenären i samband med den skuldutredning som avses i 11 b §. Ett meddelande om att skuldsanering har inletts kan lämnas till utsökningsmyndigheterna även per telefon.

63 §

Ändringssökande

— — — — —
 Om ändring har sökts i ett beslut genom vilket en ansökan om skuldsanering har avslagits och gäldenären har försatts i konkurs innan ärendet har avgjorts i fullföljdsdomstolen, förfaller konkursen, om skuldsaneringen inleds. Om skuldsaneringen inleds genom beslut av fullföljdsdomstolen och en ansökan om att försätta gäldenären i konkurs då är anhängig, förfaller ansökan när betalningsprogrammet har fastställts.

64 §

Förordnande av utredare

I skuldsaneringen kan en utredare förordnas, om det behövs för att utreda gäldenärens ekonomiska ställning, för att realisera egendom eller annars för att skuldsaneringen ska kunna genomföras. Om det till gäldenärens ansökan har fogats ett förslag till betalningsprogram, kan en utredare förordnas endast om det behövs på grund av tvistigheter eller oklarheter i ärendet. En utredare kan förordnas också för reglering av borgensansvar och säkerhetsansvar. I ett ärende som gäller fastställande av tilläggsprestationer kan

en utredare förordnas, om det behövs på grund av tvistigheter eller oklarheter i ärendet eller av andra särskilda skäl.

66 §

Utredarens uppgifter

Om utredaren får kännedom om något som kan leda till att gäldenärens ansökan avslås ska utredaren överföra ärendet till domstol för avgörande. Om utredaren får kännedom om en sådan grund för återvinning som avses i 60 § ska utredaren meddela borgenärerna om detta.

70 §

Utredarens arvode och kostnadsersättning

Utredaren har rätt att få ett skäligt arvode för sitt uppdrag samt ersättning för de kostnader som varit behövliga för fullgörandet av uppdraget. Om ett offentligt rättsbiträde har varit utredare, betalas arvodet och ersättningen till den statliga rättshjälpsbyrån.

Av utredarens fordran ska gäldenären betala ett belopp som motsvarar gäldenärens betalningsmån under högst fyra månader efter det att betalningsprogrammet har fastställts eller ändrats. Denna betalningsskyldighet gäller också när utredaren har förordnats för fastställande av tilläggsprestationer, om inte gäldenären visar att hans eller hennes betalningsmån är klart sämre än den som räknats ut i samband med att betalningsprogrammet fastställdes eller ändrades. Av utredarens fordran ska gäldenären då betala ett belopp som motsvarar gäldenärens betalningsmån under fyra månader efter det att tilläggsprestationerna fastställdes. Om 45 a § tillämpas på gäldenären, ska gäldenären dock av utredarens fordran betala ett belopp som motsvarar gäldenärens betalningsmån under högst sex månader efter det att betalningsprogrammet har fastställts eller ändrats. Den andel som gäldenären ska betala kan också tas av de medel som influtit till gäldenären efter det att skuldsaneringen inleddes.

Det belopp av utredarens fordran som är större än den andel gäldenären ska betala förordnas att betalas av statens medel. Om ansökan avslås, ska fordran förordnas att i sin helhet betalas av statens medel. Gäldenären ska då ersätta staten en fordran som har betalats av statens medel, om ansökan har avslagits på grund av att gäldenären har försummat sina skyldigheter enligt förfarandet. I ett ärende som gäller fastställande av tilläggsprestationer kan den borgenär som gjort ansökan förordnas att ersätta staten den fordran som betalats av statens medel, om ansökan varit uppenbart ogrundad.

Om utredaren har förordnats att handha den realisering som fastställs i betalningsprogrammet, tas dock arvodet och kostnaderna för detta uppdrag ur försäljningspriset för egendomen.

Om gäldenären försätts i konkurs, har utestående arvoden och ersättningar som avses i 2 mom. samt räntan på dessa belopp till den tidpunkt då medlen redovisas bästa förmånsrätt till betalning vid konkurs efter de fordringar som avses i 3 § i lagen om den ordning i vilken borgenärer skall få betalning, och före de fordringar som avses i 20 a § i denna lag.

Genom förordning av justitieministeriet utfärdas närmare bestämmelser om arvode och kostnadsersättningar till utredaren.

Vad som föreskrivs om de ersättningar som betalas av statens medel till ett vittne som hörs vid en domstol ska tillämpas på betalningen av arvodet och ersättningarna.

87 a §

Domstolens anmälningsskyldighet

När 45 a § tillämpas ska domstolen utan dröjsmål till Patent- och registerstyrelsen för anteckning i handelsregistret anmäla ett beslut om interimistiskt förbud enligt 21 § och om inledande av skuldsanering samt om fastställande av betalningsprogrammet och ett beslut om att behandlingen av ärendet avslutats av någon annan orsak. Genom förordning av justitieministeriet utfärdas närmare bestämmelser om anmälan.

87 b §

Anteckning i handelsregistret om skuldsanering av skulder som hänför sig till näringsverksamhet

Om en näringsidkare eller yrkesutövare är införd i handelsregistret, ska Patent- och registerstyrelsen utifrån anmälan enligt 87 a § utan dröjsmål i handelsregistret anteckna ett beslut om interimistiskt förbud och om inledande av skuldsanering samt om fastställande av betalningsprogrammet och ett beslut om att behandlingen av ärendet avslutats av någon annan orsak. Av anteckningen ska framgå den domstol som har fattat beslutet och beslutstidpunkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 9 a § 1 mom., 10 § 2, 3, 7, 8 och 11 punkten samt 10 a § tillämpas, om ansökan om skuldsanering eller ett annat ärende som gäller skuldsanering är anhängigt vid en tingsrätt när lagen träder i kraft och tingsrätten inte har meddelat när beslutet ges, eller om ett ärende blir anhängigt efter ikraftträdandet. I full-

följdsdomstolen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om ärendet före ikraftträdandet har avgjorts av en lägre domstol samt även i tingsrätten, om fullföljdsdomstolen har återförvisat ärendet till tingsrätten.

Bestämmelserna i 20 a § och 70 § 5 mom. tillämpas, om skuldsaneringen har inletts efter ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 31 § 3 mom., 32 § 2 mom. 2 punkten, 49 a §, 52 § 3 mom., 52 a §, det inledande stycket i 54 § 2 mom. samt 54 § 4 och 5 mom., 62 a § 2 mom. och 64 § 1 mom. tillämpas, om ett ärende som gäller skuldsanering blir anhängigt vid tingsrätten efter ikraftträdandet.

Om det för gäldenären har fastställts en tilläggsprestationsskyldighet med stöd av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, ska 35 a § 3 och 5 mom. i denna lag tillämpas på tilläggsprestationsskyldigheten från och med den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i 41 § 2 mom. tillämpas fastän betalningsprogrammet har fastställts före ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 1 § i lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (713/2000) ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

1 §

Den ekonomiska rådgivningens och skuldrådgivningens innehåll

övare i ärenden som avses i 1 mom. 3—5 punkten även i fråga om skulder som hänför sig till näringsverksamheten.

Vid ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning biträds enskilda näringsidkare och yrkesut-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 kap. i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningsbalken (705/2007) 2 kap. 1 §, det inledande stycket i 26 § 1 mom. och 26 § 3 mom. samt 27 § 2 mom. som följer:

2 kap.

Utsökningsgrunder

1 §

Allmän bestämmelse

En förutsättning för att ett utsökningsärende ska bli anhängigt och verkställt är att sökanden har en utsökningsgrund enligt 2 §, i vilken svaranden har ålagts en i 1 kap. 1 § avsedd skyldighet eller en säkringsåtgärd förordnats, och att den rättighet som nämns i utsökningsgrunden inte har upphört på grund av betalning eller preskription eller av någon annan orsak. Om inte något annat följer av 2 mom. ska utmätningssmannen kontrollera att fordran inte har preskriberats samt av parterna begära en utredning, ifall det är oklart om rättigheten har upphört.

Utmätningssmannen beaktar preskription enligt 13 a § i lagen om preskription av skulder (728/2003) endast på grundval av invändning och framlagd utredning. Preskriptionstiden räknas från det att fordran enligt utsökningsgrunden har förfallit till betalning, om inte gäldenären visar att skulden förfallit till betalning tidigare.

Bestämmelser om rätten för en innehavare av säkerhetsrätt att få betalning utan utsökningsgrund finns i 4 och 5 kap. Utmätningssmannen får utan särskild utsökningsgrund verkställa skyldigheter som följer av utsökningsförfarandet i enlighet med denna lag.

26 §

Förlängning av tidsfristen

En borgenär kan i domstol väcka talan mot gäldenären och yrka förlängning av utsökningsgrundens tidsfrist. Domstolen kan bestämma att tidsfristen förlängs med 10 år från utgången av den ursprungliga tidsfristen eller från den slutliga preskriptionen av fordran med stöd av 13 a § i lagen om preskription av skulder, beroende på vilkendera tidpunkten som infaller tidigare. En förutsättning för förlängning är att gäldenären väsentligt har försvårat borgenärens möjligheter att få betalning genom att

— — — — —
Talan om förlängning av utsökningsgrundens tidsfrist ska väckas senast två år efter utgången av den ursprungliga tidsfristen eller efter den slutgiltiga preskriptionen av fordran med stöd av 13 a § i lagen om preskription av skulder, beroende på vilkendera tidpunkten som infaller tidigare.

27 §

Preskription av fordran och dom om förlängning av tidsfristen

— — — — —
I den dom genom vilken utsökningsgrundens tidsfrist förlängs efter att den löpt ut åläggs gäldenären den betalningsskyldighet som gällde vid tidsfristens slut eller när fordran preskriberades slutgiltigt med stöd av 13 a § i lagen om preskription av skulder, om inte något annat följer av att betalning skett därefter eller av någon motsvarande omständighet. Gäldenärens betal-

ningsskyldighet inträder genast och gäller tills den förlängda tidsfristen löpt ut. En icke laga- kraftvunnen dom som gäller betalningsskyldig-

heten är verkställbar så som föreskrivs ovan i detta kapitel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om preskription av skulder

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om preskription av skulder (728/2003) 8 § 3 mom., sådant det lyder i lag 708/2007, samt
fogas till lagen en ny 13 a § och en ny mellanrubrik före den som följer:

Slutgiltig preskription

13 a §

Slutgiltig preskription

Fysiska personers penningsskulder som grundar sig på avtal preskriberas senast när det har gått 20 år sedan skulden förfallit till betalning. Om borgenären är en fysisk person, är preskriptionstiden 25 år. Den preskriptionstid som avses här kan inte avbrytas.

Bestämmelser om preskription av en skuld på grund av att tiden för utsökningsgrundens verk-

ställbarhet har löpt ut finns i 2 kap. 27 § i utsökningsbalken (705/2007).

Preskription enligt denna paragraf hindrar inte förlängning av utsökningsgrundens tidsfrist enligt 2 kap. 26 § och 27 § 2—4 mom. i utsökningsbalken.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas också på skulder som har förfallit till betalning innan lagen trädde i kraft. Det anses dock att högst 15 år av preskriptionstiden föregår ikraftträdandet.

Helsingfors den 21 november 2014